

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/143/2020
Identifikačné číslo spisu: 7712210024
Dátum vydania rozhodnutia: 12.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7712210024.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne INGEMA s. r. o., so sídlom v Hlivištiach 3, IČO: 36 575 411, zastúpenej JUDr. Slavomírom Kučmášom, advokátom, so sídlom v Michalovciach, Plynárska 1, proti žalovaným 1/ K. Y., bývajúcej v G., 2/ R. Y., bývajúcemu v G., obaja zastúpení JUDr. Radovanom Bilým, advokátom, so sídlom v Humennom, Kukoreliho 52, o zaplatenie 16.960,35 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10C/207/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. januára 2019 sp. zn. 3Co/348/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaným priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) ostatným rozsudkom z 11. júna 2018 č. k. 10C/207/2016-58 rozhodol, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni zabezpečenie pohľadávky vo výške 16.261,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 12,5 % od 1. januára 2009 do 20. januára 2009, vo výške 10 % od 21. januára 2009 do 10. marca 2009, vo výške 9,5 % od 11. marca 2009 do 7. apríla 2009, vo výške 9,25 % od 8. apríla 2009 do 12. mája 2009, vo výške 9 % od 13. mája 2009 do 12. apríla 2011, vo výške 9,25 % od 13. apríla 2011 do 12. júla 2011, vo výške 9,5 % od 13. júla 2011 do 8. novembra 2011, vo výške 9,25 % od 9. novembra 2011 do 13. decembra 2011, vo výške 9 % od 14. decembra 2011 do 10. júla 2012, vo výške 8,75 % od 11. júla 2012 do 7. mája 2013, vo výške 8,5 % od 8. mája 2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobkyni voči žalovaným 100 % náhradu trov konania (III. výrok). Súd prvej inštancie po zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 163/2015 zo 17. marca 2016 a zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/181/2016 z 24. mája 2016 svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že čo sa týka pasívnej legitímácie žalovanej 1/ poukazuje na zmluvu o zabezpečovanom prevode práva k nehnuteľnosti, konkrétne na článok II. - prevzatie dlhu, z ktorého vyplýva, že prvý dlžník a druhý dlžník preberajú spoločne a nerozdielne všetky záväzky prvého dlžníka - Najtex uvedené v článku I. tejto zmluvy a stávajú sa spoločne a nerozdielne novými dlžníkmi veriteľa. Výslovil, že veriteľ podpisom tejto zmluvy udeľuje s vyššie uvedeným prevzatím dlhu svoj

súhlas. Rovnako z článku III. uvedenej zmluvy o zabezpečovacom prevode práva z 23. augusta 2007 mal súd za preukázané, že dlžníci uznávajú všetky záväzky voči veriteľovi tak, ako sú uvedené v článku I. zmluvy čo do dôvodu a výšky a zaväzujú sa ich zaplatiť veriteľovi spoločne a nerozdielne v pravidelných mesačných splátkach. Súd mal za to, že aj napriek tomu, že rozsudkom súdu sp. zn. 10C/208/2016 súd rozhodol, že zmluva o zabezpečovacom prevode práva k nehnuteľnosti uzavretá medzi účastníkmi 23. augusta 2007 je v článku VI. neplatná, má za to, že ostatné body uvedenej zmluvy o zabezpečovacom prevode práva sú platné a z toho vyplýva, že žalovaná 1/ je pasívne legitimovaná. Podľa názoru súdu, zmluva sa posudzuje podľa obsahu a nie podľa formy, pričom mal za to, že v zmluve je viac právnych úkonov, a jedným z týchto úkonov je aj prevzatie dlhu a uznanie záväzku žalovaných voči žalobkyni. Dôvodil, že skutočnosť, že žalovaná 1/ je podľa názoru súdu pasívne legitimovaná v tomto konaní, súd má za preukázanú aj z tých skutočností, že po podaní žaloby 3. decembra 2008 začali žalovaní uznaný záväzok splácať platbami zo 14. júla 2009, 17. augusta 2009, 4. septembra 2009, 13. októbra 2009 po 200 eur, ktoré boli poukázané na účet žalobkyně zo strany žalovanej 1/ a 3. júna 2011 bola uhradená suma 200 eur v hotovosti do pokladne žalobkyně zo strany žalovaného 2/. Súd zároveň poukázal aj na tú skutočnosť, že zmluvné strany sa v uvedenej zmluve o zabezpečovacom prevode práva v zmysle článku VII. dohodli na tzv. salvatoriánskej doložke, t. j. v prípade, ak by sa niektoré ustanovenia zmluvy stali nevykonateľnými alebo neúčinnými, nie je týmto dotknutá platnosť ostatných zostávajúcich ustanovení. Súd sa zaoberal aj odvolacou námietkou žalovaných, čo sa týka faktúry č. XXXX/XX/XXXX, ktorá podľa dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok a záväzkov bola započítaná v celkovej sume 21.049 Sk (698,70 eur); v časti žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) ostatným rozsudkom z 22. januára 2019 sp. zn. 3Co/348/2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu zamietol. V prevyšujúcej časti rozsudok potvrdil a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nezistil, že odvolaním napadnutý rozsudok nespĺňa atribúty zásad spravodlivého konania, tak ako to namietali žalovaní 1/ a 2/. Konštatoval, že rozsudok súdu dostatočne, jasne a výstižne objasňuje skutkový aj právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných jeho stranami, odôvodňuje ktoré skutočnosti považoval za osvedčené a ktoré nie, z ktorých dôkazov súd vychádzal, aj keď vo vyhovujúcom výroku vec nesprávne posúdil, dokazovanie vykonal rozsiahle, a to aj po vylúčení veci na samostatné konanie, pretože spor po ďalšom dovolaní riešil ďalší dovolací senát, ktorý záväzne popísal pokyny odvolaciemu súdu v uznesení sp. zn. 4 Cdo 163/2015 zo 17. marca 2016. Odvolací súd však dôvodil, že žalovaní 1/ a 2/ v odvolaní a aj v jeho doplnení opodstatnene vzniesli námietky premlčania, ktorý dôvod aj súdom prvej inštancie zostal nepovšimnutý. Uviedol, že po vyhodnotení dôkazov a po preskúmaní námietok premlčania dospel k záveru, že ide o premlčaný nárok, a preto vyhovujúci výrok, ktorým žalovaní boli povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni zabezpečenie pohľadávky vo výške 16.261,65 eur s prísl., to všetko do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zmenil tak, že žalobu zamietol. Mal za nepochybné, že zo zmluvy o zabezpečovacom prevode práva zo 4. septembra 2007 vyplýva, že žalovaní nemohli prevziať záväzok, a tak aj uznať dlh; na č. 1. 211 spisu 10C/71/2012 pri námietke premlčania jednoznačne odvolateľa, žalovaní namietali, že ak sa vychádza z tejto zmluvy podľa článku III., žalovaní mali uznať čo do dôvodu a výšky svoj záväzok a štvorročná premlčacia lehota začala plynúť 4. septembra 2007 a mala skončiť aj 4. septembra 2011. Totiž žalovaná 1/ mala realizovať štyri platby po 200 eur. Odvolatelia uznávali, že súd prvej inštancie nemal čo vziať do úvahy uznanie dlhu, a to ani podľa rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/390/2011 z 24. apríla 2012, keďže uvádzaná zmluva bola vyhlásená za neplatnú. Vo vzťahu k žalovanej 1/ uviedol, že je správne tvrdenie odvolateľov, že neexistuje právny titul na domáhanie sa uplatnenej pohľadávky voči jej osobe; pri námietke premlčania a jej dôvodnosti nebolo preukázané, že by uznali záväzok žalovaní, čo i len čiastočným plnením záväzku v zmysle § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka a v tejto časti sú námietky odvolateľov opodstatnené. Platba, ktorá mala byť jedine realizovaná žalovaným 2/ 3. júna 2011 v sume 200 eur, tak to bola uhradená faktúra č. XXX/XX/XXX. Úhrada uvedenej faktúry nemohla byť predmetom tohto konania. Odvolací súd uviedol, že žaloba bola podaná v roku 2008, a to 3. decembra 2008 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti pôvodne žalobcami K. Y. a R. Y., a keďže zmluva o zabezpečovacom prevode nehnuteľnosti je z 23. augusta 2007, k zmene žaloby došlo až 15. novembra 2013. Mal za to, že

premlčanie bolo preukázané, lebo uplynula doba štyroch rokov tak, ako uviedli na č. 1. 211 v odvolaní žalovaní 1/ a 2/, keďže išlo ešte o faktúry z roku 2007, 2008 a nebolo preukázané, aby uznali dlh žalovaného 1/ čo do dôvodu a výšky. Poznamenal, že žalobkyňa si totiž uplatnila svoj nárok podľa č. 1. 211 a nedošlo k zmene doplnením listín v obsahu spisu žaloby vo výške 16.960,35 eur dňom 3. júla 2012 (návrhom na zmenu), a tak ak premlčacia lehota začala plynúť dňom 4. septembra 2007, skončila aj 4. septembra 2011, pretože pôvodne žalobcami boli žalovaní 1/ a 2/ a odvolací súd neuznal dvakrát úhradu za faktúry za uznanie záväzku. Odvolací súd ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol, že pri faktúre č. XXXX/XXXXXX nemohlo ísť o odôvodnený nárok žalobkyne, pretože podľa dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok a záväzkov bola táto faktúra započítaná v celkovej sume 21.049 Sk (698,70 eur); z listinného dokladu a z dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok, ku ktorej došlo 21. septembra 2007, a teda došlo k zániku záväzku, žalobu ako nedôvodnú súd prvej inštancie zamietol. Odvolací súd po zrušení veci Najvyšším súdom SR sa už nezaoberal ostatnými námietkami zo strany žalovaných 1/ a 2/, pretože jednoznačne išlo o premlčanie nároku žalobkyne a nebolo potrebné už vysvetľovať platnosť a neplatnosť ďalších záväzkov a iných zmlúv. Do pozornosti stranám sporu dal odvolací súd aj to, že po započítaní pohľadávok už žalovaní 1/ a 2/ neuhradili ani jedno euro na pohľadávku žalobkyne od rozhodnutia súdu prvej inštancie 11. júna 2018.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na § 420 písm. f/ CSP. Namietala, že odvolací súd doplnil dokazovanie, keď začal dopĺňať a vykonávať listinné dôkazy a realizovať dôkaz výsluchom strany podľa § 193 ods. 3 CSP. Uviedla, že odvolací súd zaslal žalovaným podanie zo 4. decembra 2018, o ktorom neinformoval žalobkyňu, pričom nemala žiadnu vedomosť o tom, čo je obsahom tohto podania. Odvolací súd následne zaslal žalobkyni na vedomie odpoveď žalovaných na podanie súdu zo 4. decembra 2018. Podľa dovolateľky je zrejmé, že súd vykonal dokazovanie v predmetnej veci a to najmä skutočnosti, či došlo k čiastočnému uhradeniu istiny a taktiež sa dotazoval na bližšie informácie o započítaní pohľadávky žalobkyne. Vzhľadom na uvedené je dovolateľka názoru, že odvolací súd vykonal dokazovanie, resp. doplnil dokazovanie, a preto bol v zmysle § 385 ods. 1 CSP povinný nariadiť pojednávanie. Uvedeným postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

4. K dovolaniu s a vyjadrili žalovaní 1/ a 2/. Navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne ako nedôvodné odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolač dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolateľka v rámci svojho dovolania poukázala na § 420

písm. f/ CSP. Namieta nesprávnosť procesného postupu odvolacieho súdu v tom, že podľa dovolateľky podaním zo 4. decembra 2018, v ktorom odvolací súd kládol otázky žalovaným, vykonal dokazovanie, a za tým účelom mal nariadiť pojednávanie, čo neurobil.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nesprávneho procesného postupu dovolací súd uvádza, že zo spisového materiálu vyplýva, že odvolací súd podaním zo 4. decembra 2018 uložil žalovaným 1/ a 2/, aby oznámili, či uhradili istinu podľa rozsudku z 11. júna 2018 a to čo aj len čiastočne od vyhlásenia rozsudku doteraz. Zároveň mali oznámiť, či došlo k započítaniu pohľadávky v celkovej sume 698,70 eur, a či obaja žalovaní trvajú na započítaní pohľadávky so zreteľom na zmluvu o zabezpečovacom práve k nehnuteľnosti - bytu.

12. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd dopytom zaslal žalovaným 1/ a 2/ otázky s vyššie uvedeným obsahom, pretože súd rozhoduje podľa stavu vecí v čase vyhlásenia rozsudku. To znamená, že ku dňu vyhlásenia rozsudku musí byť ustálený jeho skutkový a právny základ. Z pohľadu dovolacieho súdu obsah podania odvolacieho súdu smeruje k aktualizácii stavu vecí a zisteniu, či tento stav doposiaľ v čase vyhlásenia rozsudku trval. Okrem iného dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že ustanovenie § 420 písm. f/ CSP vyjadruje, že konanie ako celok musí vykazovať znaky spravodlivosti, pričom nestačí jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania, a naopak. Dovolací súd má za to, že uvedeným procesným postupom odvolacieho súdu nedošlo k takej intenzite zásahu do práva na spravodlivý súdny proces, ktorý by mal za následok vadu namietanú dovolateľkou.

13. Vzhľadom na uvedené, nakoľko dovolanie dovolateľky vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP nie je dôvodné, dovolaciemu súdu neostávalo iné, ako dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.